

Ikke identisk med skrantesyke fra Nord-Amerika

Forsøk viser at skrantesyke (Chronic Wasting Disease – CWD) i Norge ikke er identisk med CWD i Nord-Amerika, skriver Veterinærinstituttet.

Da skrantesyke ble påvist hos villrein i Nordfjella mars 2016 viste analyser at dette var tilsvarende sykdom som hos hjortevilt i Nord-Amerika. Testene som blir brukt til å undersøke for smitte kunne ikke skille norske funn fra nordamerikanske. Nå er det gjennomført nye analyser som viser forskjeller.

– Med denne nye kunnskapen er det lite som støtter tidlige spekulasjoner om at skrantesyke i Nordfjella kommer fra Nord-Amerika. Hvordan det har dukket opp i Norge har vi ikke faglig grunnlag for å uttale oss om i dag, sier Jørn Våge ved Veterinærinstituttet.

BI-professor vil avvikle oljeproduksjonen

– Vi bør fase ut norsk oljeproduksjon på en planlagt måte fra en topp i 2020 til ingenting i 2040, sier Jørgen Randers til NRK. Han er tidligere rektor ved BI og ledet lavutslippsutvalget.

Oljeproduksjon er Norges viktigste inntektskilde i dag. Petroleum skaffer landet rundt 442 milliarder kroner i eksportinntekter i året og sysselsetter 170 000 mennesker.

Randers mener at det norske samfunnet ikke tar inn over seg at om verden skal nå klimamålene som er fastsatt, vil bransjen bli ulønnsom.

Ekstremt vær koster verden enorme summer

Ulike typer ekstremt vær har på 20 år kostet verden minst 19 000 milliarder kroner, ifølge en ny FN-rapport. Omfanget av ødeleggelsene har økt kraftig. Kostnadene forbundet med denne typen naturkatastrofer økte 151 prosent sammenlignet med den forrige 20-årsperioden, ifølge rapporten fra FNs kontor for katastroforebygging (UNISDR).

Flom og storm er de to typene naturkatastrofer som er blitt oftest rapportert fra 1998 til 2017. Andre eksempler på ekstreme værhendelser – også kalt klimarelaterte katastrofer – er tørke og hetebølger.

Vil ha ideer til skogen

SkogsElmia er en stor nordisk skogsmesse i syd-Sverige fra 6. – 8. juni 2019. Nå inviterer de personer og firmaer også fra Norge til å delta i den aller første konkurransen om ny og innovativ teknikk i skogbruket, skriver skog.no.

For å bli nominert, skal produktet eller tjenesten, være en teknisk nyvinning eller ny teknikk innenfor skogsbransjen som skal innebære en forbedring innenfor områdene; økonomi/produktivitet, arbeidsmiljø, sluttproduktkvalitet eller miljø. Ditt bidrag skal kunne finnes på det svenske markedet (nett-handel fra Norge er tilstrekkelig), men ikke ha vært markedsført før 1. januar 2017.

Klare for finalen: Øverst fra venstre: Åshild Torset, Anders Bakke Klemoen og Olav Høyheim Eian. Nede fra venstre: Marie Thorson Østby Natten og Thomas Pettersen.

Finalistene i Årets unge bonde klare

Fem finalister er stemt fram til finalen i Årets unge bonde 2018.

ÅRETS UNGE BONDE

Tekst: **Karl Erik Berge**

Tiende november skal juryleder Bård Hoksrud og resten av juryen avsløre hvem som stikker av med seieren i Årets unge bonde under Agroteknikk på Lillestrøm.

De fem finalistene er Olav Høyheim Eian fra Luster, Thomas Pettersen fra Larvik, Marie Thorson Østby Natten fra Nore og Uvdal, Åshild Torset fra Aure og Anders Bakke Klemoen fra Nord-Torpa.

– Det er jo veldig stas å være så heldig å komme blant de siste fem finalistene. Det er veldig morsomt å få muligheten til å vise hva jeg gjør, og ikke minst at det blir satt pris på, sier Thomas Pettersen fra Lardal i en pressemelding.

– Får fram mangfoldet

For finalist Åshild Torset fra Aure i Møre og Romsdal, har det fortsatt ikke gått opp at hun er blitt stemt fram til finalen.

– Jeg spekulerer fortsatt litt på hvordan jeg har havnet her, ler hun.

Torset forteller at for henne er det å være finalist todelt.

– Jeg er veldig lite begeistret for oppmerksomhet, men på den andre siden synes jeg det er flott at vi får vist fram en litt annen type landbruk. Det finnes de som har store produksjoner, også er det oss som er på den andre skalaen. Konkurransen viser mangfold og det synes jeg er kjempebra, sier hun.

Blir motivert

Vinneren av Årets unge bonde får 20 000 kroner i reisestipend og et gavekort på 10 000 kroner av Felleskjøpet Agri. I tillegg vil Norske Landbrukstjenester sponse en avløser på gården i inntil en uke.

Bonden fra Nord-Torpa i Oppland, Anders Bakke Klemoen synes det er svært motiverende å bli stemt fram som finalist.

– Det har vært litt overveldende egentlig. Det er så mange flinke folk der ute som fortjener oppmerksomhet, så det er veldig gøy å få være med.

Anders legger til at det var stort i seg selv å bli nominert og at han ikke hadde noen forventninger utover det.

– Det at jeg har kommet til finalen er jo bare skikkelig gøy og det er mange kjente som har lagt merke til det. Jeg gjør jo bare jobben min, men det er ek-

stra stas når man får så gode tilbakemeldinger, sier Anders Bakke Klemoen.

– Stor overraskelse

Olav Høyheim Eian er fra Luster kommune i Sogn og Fjordane. Han synes det er utrolig morsomt å bli stemt fram som finalist og han håper å inspirere andre.

– Det var så uventet! Jeg var veldig overrasket over å være nominert så dette er bare kjempegøy, sier Eian.

Kåringen av årets vinner finner sted under landbruksmessen Agroteknikk i Lillestrøm 10. november. Årets unge bonde er et samarbeid mellom Norges Bygdeungdomslag, McDonald's Norge og Felleskjøpet Agri.

Hensikten med kåringen er å øke rekrutteringen til norsk landbruk og fokusere på produksjonen av norsk kvalitetsmat og bærekraftig landbruk.

Ønsker å lage sin egen mat

Den femte finalisten, Marie Thorsson Østby Natten, er i likhet med de andre bøndene overrasket over å være videre i konkurransen.

– Jeg føler meg veldig privilegert. At noen skulle nominere meg og at jeg skulle få nok stemmer til å bli en av finalistene er fantastisk. Jeg har aldri tenkt en tanke at det skulle skje. Men det handler kanskje ikke alltid om hvilken skala man driver, men hva man faktisk gjør. Uansett er det veldig gøy å være i finalen, sier Marie. ■

Mulige klimagasser oppdaget i Arktis

Luftprøver fra en målestasjon på Svalbard har påvist urovekkende mengder med «nye» forurensede gasser. De fem oppdagede fluorholdige gassene har ikke tidligere vært påvist på Svalbard, og de kan ha en potensiell oppvarmingseffekt flere tusen ganger høyere enn klimagassen CO₂, ifølge Miljødirektoratet.

– Det er svært alvorlig at det ble målt så store mengder av gasser som vi ikke hadde regnet med å finne i miljøet. Det tyder på at utslippene må være betydelige, sier direktør Ellen Hambro i Miljødirektoratet.